

Kongres so kakor po navadi spremljale številne druge strokovne, splošno kulturne in družbene prireditve. Organizirani so bili strokovni ogledi Stockholma ter krajše ekskurzije v Stockholmsko otočje in v Uppsalo. Prirejena je bila velika mednarodna razstava kart in atlantov, mednarodna razstava populacijskih kart, razstava urbanističnega planiranja in razstava starih švedskih kart in katastrskih map. Velik sprejem je priredilo kongresistom v slovitom *Stadshusetu* mesto Stockholm, sprejemi pa so bili še v Švedskem društvu za geografijo in antropologijo ter v ambasadah Japonske, ZDA in Madžarske.

Pred in po kongresu je bila organizirana cela vrsta daljših ekskurzij po Švedskem, Norveškem, Danskem in Finskem. Še posebno primerna delovna oblika pa so bili številni ožji strokovni simpoziji pred kongresom in po njem. Tako so se vršili na Danskem tile simpoziji: za agrarno geografijo (Velje), za fizično geografijo Grenlandije (København), za obrežno geomorfologijo (Esbjerg) ter za razvoj mest (København). Na Norveškem so bili simpoziji: za naravo in kulturo fjordov (Lofthus), za severno Norveško (Tromsø), za obrežno in fjordno pokrajino Zahodne Norveške (Fjords), za kmečka naselja na Norveškem (Gudbrandsdal). Na Švedskem so bili simpoziji: za fluvialno morfologijo (Stöllet in Solleftea), za razširjenje in umik agrarne naseljenosti (Brunnsvik in Rättvik), za visokogorsko, glacialno in periglacialno morfologijo (Abisko), za probleme mestne geografije (Lund), za morfogenezo agrarne pokrajine (Vadstena). Od jugoslovanskih delegatov se je samo podpisani udeležil simpozija v Vadsteni. O njem poroča na kratko posebej.

### Résumé: XIX<sup>e</sup> Congrès International de Géographie à Stockholm

Svetozar Ilešič

L'auteur qui a été chef de la délégation yougoslave au XIX Congrès International de Géographie à Stockholm en août 1960, présente un bref rapport sur le congrès en soulignant surtout la parfaite organisation grace aux efforts du Comité exécutif de l'UGI (sous la présidence de M. W. Ahlmann et une très active collaboration du secrétaire général de l'UGI M. H. Boesch) ainsi que du Comité d'organisation (surtout du secrétaire M. St. Helmfrid). Le rapport traite un peu plus largement les sections, les commissions et les discussions où la participation des délégués yougoslaves était plus active: commission pour l'étude des phénomènes de karst, Commission du survey mondial de l'utilisation du sol, problèmes de la délimitation et classification des régions géographiques ainsi que les problèmes des principes et des méthodes de la science géographique en général (la proposition de la délégation yougoslave de constituer une Commission de l'UGI pour les questions fondamentales de la méthodologie de géographie ayant été, malheureusement, proposée trop tard pour être mise à l'ordre du jour).

### MEDNARODNA KONFERENCA ZA METODE PROUČEVANJA IZRABE TAL NA POLJSKEM

Svetozar Ilešič

V že precej časa trajajoči mednarodni aktivnosti v smeri kartiranja izrabe tal, ki so jo svoj čas sprožili angleški geografi s prof. Dudley-Stampom na čelu, pripada posebno uspešna vloga poljskim geografom. Z uspehom so skušali poglobiti in razširiti metode tega dela; lahko rečemo, da so ustvarili svojo metodo, ki pomeni precej več kakor samo mehanično kartiranje in registriranje dejstev, saj stremi za izčrpnim, kar monografično podrobnim študijem geografije agrarnega gospodarstva ter prirodnih in društvenih pogojev za njegov dosedanji in bodoči razvoj. O tem delu in o metodoloških

novostih, ki jih je prineslo, smo v »Geografskem vestniku« žele poročali,<sup>1</sup> podrobneje pa lahko njegov sistem spoznamo iz podrobnih instrukcij za to delo, ki jih je zdaj že v drugi izdaji izdal Geografski inštitut Poljske Akademije znanosti.<sup>2</sup>

Zato je bil pobudnik in vodja tega dela, prof. dr. Jerzy Kostrowicki, ki je na mednarodnem geografskem kongresu l. 1956 v Rio de Janeiro postal član Mednarodne komisije za izkoriščanje tal, zares poklican, da da iniciativo za sklicanje mednarodne konference o tej tematiki za socialistične dežele Vzhodne in Srednje Evrope. Konferenco, ki se je vršila v dneh od 30. maja do 8. junija 1960 na Poljskem, je sklicala Poljska Akademija Nauk, odnosno njen Geografski inštitut. Poleg dolge vrste zelo aktivnih poljskih delavcev na tem polju (med njimi prof. St. Leszczyckiego, Prof. J. Kostrowickega, Prof. M. Kielczewske-Zaleske, Prof. A. Wrzoseka, Prof. K. Dziewońskiego in doc. L. Straszewicza) so na konferenci sodelovali prof. I. Penkov in T. Jordanov (Bolgarija), M. Blažek in O. Bašovski (ČSR), G. Enyedi in D. Asztalos (Madžarska), H. J. Kramm in W. Roubitschek (Nemška demokratična republika), prof. Silvestrov, Sobolev in Golovkin (SSSR) ter S. Ilešič in I. Crkvenčič (Jugoslavija).

Konferenca sama je bila v Varšavi v dneh 30. maja in 1. junija ter se je po enotenskem terenskem delu zaključila s splošno diskusijo in sprejetjem sklepov dne 8. junija. Otvoril jo je direktor Geografskega inštituta prof. dr. St. Leszczycki, v predsedovanju pa so mu sledili T. Penkov (Bolgarija), M. Blažek (ČSR), Prof. Silvestrov (SSSR) in S. Ilešič (Jugoslavija). Na programu je bilo poleg osnovnih 2 referatov prof. Kostrowickega še 8 referatov zunanjih gostov, ki so v glavnem poročali o stanju in problemih proučevanja izrabe tal v svojih deželah. Sledila je enotenska pot po terenu severovzhodne in severne Poljske od Bialowieže čez Białosko, čez Mazursko Pojezerje do Żulav pri Gdansku in nato čez Kašubsko Pojezerje in Kujave nazaj v Varšavo. Na tej poti so nam poljski kolegi preskrbeli sijajno organiziran vpogled v državna in združna posestva, pa na vaška zemljišča od takih, kjer se drži še staro tripoljno gospodarstvo za ledino do modernejših oblik, ne nazadnje tudi na razne tipe gozdnih zemljišč, vse v krajih, ki so jih sami podrobneje proučili in kartirali po zgoraj omenjenih metodah. Ekскурzija kakor tudi vsa konferenca je bila vsebinsko in tehnično vzorno pripravljena.

Ob zaključku konference je bila sprejeta resolucija, ki jo spodaj objavljamo:

## I.

Geografi iz Bolgarije, Madžarske, Nemške demokratične republike, Češkoslovaške, Sovjetske zveze, Jugoslavije in Poljske, zbrani na konferenci, posvečeni metodam proučevanja izrabe tal, so sprejeli tole resolucijo, potem ko so poslušali 10 znanstvenih poročil iz 5 dežel, se seznanili s poljskimi proučevanji v Geografskem inštitutu PAN in na terenu ter te metode prediskutirali:

1. Udeleženci konference menijo, da so proučevanja izrabe tal zelo važna tako z vidika geografske znanosti kakor z vidika njihove aplikacije pri reševanju praktičnih nalog narodnega gospodarstva, še posebej v socialističnih deželah.

2. Glede na to smatrajo udeleženci konference za primerno, da se v njihovih deželah začne odnosno nadaljuje s študijami te vrste.

3. Da bi se dalje pospeševali in poglobljali raziskovalne metode ter izmenjavali svoje izkušnje o sredstvih, obsegu in vsebini teh študij, smatrajo udeleženci konference za primerno, da se še nadalje razširi sodelovanje med geografi dežel, katerih zastopniki so sodelovali na konferenci, in bodo storili potrebne ukrepe, da se problemi proučevanja izrabe tal vključijo v sporazume o znanstveni in kulturni izmenjavi med posameznimi državami ali Akademijami znanosti.

4. To sodelovanje se bo v bodoče lahko vršilo:

- a) z zamenjavo publikacij in znanstvenega gradiva s področja proučevanj izrabe tal,
- b) z zamenjavo člankov, posvečenih metodam in problemom proučevanja izrabe tal, ki bodo objavljeni v znanstvenih revijah teh dežel,
- c) z zamenjavo znanstvenih ekip, ki bodo proučevale izrabo tal na izbranih terenih različnih dežel,

<sup>1</sup> S. Ilešič, Geografija na Poljskem, Geografski vestnik XXIX—XXX (1958), str. 184.

<sup>2</sup> Instrukcja szczegółowego zdjecia uzytkowania ziemi. Wydanie II poprawione. Opracowali pod kierunkiem prof. J. Kostrowickiego W. Biegajło, W. Gadowski, S. Hauzer, D. Kowalczyk, W. Kusinski, J. Pasznicki, H. Piskorz, R. Szczesny, W. Tyszkiewicz, W. Stola. Dokumentacja Geograficzna, zeszyt 2. Instytut Geografii, Warszawa 1959-60. Strani 124.

d) s periodično organizacijo znanstvenih konferenc, posvečenih preizkušnji doseženih rezultatov in diskusiji o metodah in problemih študija izrabe tal.

5. Da bi to sodelovanje dobilo stalno obliko, pooblaščajo udeleženci konference prof. Kostrowicega kot člana Komisije za izrabo tal pri Mednarodni geografski uniji, da stavi predsedniku te komisije predlog, po katerem bi se v okviru te komisije ustanovila regionalna podkomisija za dežele, katerih predstavniki so se posvetovali v Varšavi; hkrati se udeleženci konference obvežejo, storiti vse potrebno, da hodo ta predlog podprli tudi Nacionalni komiteji Mednarodne geografske unije za njihove dežele.

6. Da bi geografe bolje seznanili z metodami proučevanja, ki so se uporabljale doslej, smatrajo udeleženci konference za koristno, da se gradivo s konference objavi, in se obračajo na Geografski inštitut Poljske akademije znanosti s prošnjo, da prevzame redakcijo in objavo tega gradiva.

## II.

Udeleženci konference izražajo svojo zahvalo Poljski Akademiji za finančno podporo, ki je dovolila organizacijo konference.

## III.

Udeleženci konference so sklenili poslati prof. L. D. Stampu, predsedniku Komisije za izrabo tal Mednarodne geografske unije, ki je bil pokrovitelj konference, telegram, v katerem zelo občalujejo, da se ni mogel konference udeležiti in mu pošiljajo izraze svojega odličnega spoštovanja.

### Résumé: Conférence internationale sur les méthodes des recherches sur l'utilisation du sol, tenue en Pologne

S. Ilešič

L'auteur présente un rapport sur la conférence internationale consacrée aux méthodes des recherches sur l'utilisation du sol, tenue en Pologne du 30 mai au 8 juin 1960. Cette conférence, excellemment organisée par l'Institut de Géographie de l'Académie Polonaise des Sciences à Varsovie à l'initiative de M. le Prof. J. Kostrowicki, membre de la Commission de l'Utilisation du Sol près de l'UGI, a réuni des géographes spécialistes de la Bulgarie, Hongrie, République Démocratique Allemande, Tchécoslovaquie, URSS, Yougoslavie et Pologne. Après avoir entendu 10 rapports présentés par des représentants de ces pays et après avoir passé en revue les recherches polonaises de ce genre à l'Institut même ainsi que sur une excursion de 7 jours à travers la Pologne septentrionale et nordorientale, les participants de la conférence ont décidé de renforcer leur coopération dans ce domaine et de soumettre à la Commission de l'Utilisation du Sol près de l'UGI une motion selon laquelle une sous-commission régionale serait créée dans le cadre de cette Commission pour les pays dont les représentants ont délibéré à Varsovie. La résolution envisage aussi des échanges d'équipes scientifiques entre les différents pays.

### MEDNARODNI SIMPOZIJ ZA MORFOGENEZO AGRARNE POKRAJINE V VADSTENI NA ŠVEDSKEM

Svetozar Ilešič

Med specialnimi simpoziji, ki so se vršili v nordijskih deželah pred in po XIX. mednarodnem geografskem kongresu v Stockholmu, je bil simpozij o morfogenzi agrarne pokrajine, ki se je vršil od 15. do 20. avgusta 1960 v malem zgodovinskem mestecu Vadstena ob vzhodni obali Vätternskega jezera, nekakšno nadaljevanje mednarodnega kolokvija z isto tematiko, ki je bil septembra 1957 v Nancyju in o katerem smo v »Geografskem vestniku« poročali (XXIX—XXX, 1957—1958, str. 172—175). Nekaj očitnejša razlika je bila samo v tem, da so med udeleženci kolokvija v Nancyju daleč prevladovali Francozi, medtem ko sta v Vadsteno dopotovala samo dva (prof. X. de Planhol, pobudnik nansijskega kolokvija in etnograf I. Chiva iz Pariza), pač pa je med 45 udeleženci bilo okrog 20 specialistov iz Zahodne Nemčije (med njimi najbolj znana imena, kakor W. Hartke, H. Jäger, A. Krenzlin, H. Mortensen, G. Niemeier, G. Oberbeck, K. Scharlau, O. Timmermann, H. Uhlig in drugi) in seveda kar 13 iz Švedske (med njimi predvsem prof. David Hannerberg, znani